

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szapáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

Szapáry Gyula gróf.

Abbaziában, ahol súlyos bajára gyógyulást keresett, meghalt tegnap délután Szapáry Gyula gróf királyi tárnokmester, Magyarország volt miniszterelnöke. A közélet legismertebb alakjainak egyike volt, kora ifjúságától élete végéig a közügyet szolgálta, elnyerte pályáján a legkiválóbb állásokat, többször volt miniszter, majd miniszterelnök. Államférfiúi működéséről a történelem lesz hivatva ítéletet mondani, de jóakarátát, buzgóságát és odaadását mi kortársai is hálás szívvel konstatálhatjuk. Mindenesetre azok közé a férfiak közé tartozott, akik megérdemlik, hogy koporsójukra letegye a nemzet elismerésének koszoruját.

Szapáry Gyula gróf a múlt év november havának végén jött Abbaziába, már nagybeteg. Súlyos vesebajból eredő vérbaja volt, amelyhez az utóbbi időben még májbjaj is járult. Abbaziában a Laura-villában szállott meg és betegségében Glax Ede dr. főorvos kezelte. De a pusztító kórt a leggondosabb ápolás sem állíthatta meg romboló útjában. Az agg államférfi élete az utolsó időben már csak lassú halálkísértés volt. Már ezelőtt tíz nappal föladtak minden reményt és Desszoffy Sándor csanádi

püspök, aki ez idő szerint szintén Abbaziában üdül, csütörtökön reggel feladta a nagybetegnek a halotti szentségeket. Két nap óta eszméletlen állapotban feküdt és tegnap este fél hét órakor csendesen, minden haláltusa nélkül elhunyt.

Halálos ágyánál ott volt felesége, Festetics Karolina grófnő, legidősebb fia, Szapáry György gróf és neje, Markovics Mária Klementina, ifjabbik fia, Szapáry József gróf huszárkapitány, két leánya: Szapáry Emmi grófnő és Révay Simonné báróné, született Szapáry Ilma grófnő, veje, Révay Simon báró és sógora, Festetics Pál gróf feleségével.

A holttestet a Laura-villában tették ravatalra. Ott fekszik az elhunyt államférfi díszes ércokorsóban, délszaki növények és virágok egész erdejétől körülveve. A ravatalra szakadatlanul érkeznek a résztvevők koszorui és egész özönét a részvétlétávitatoknak és leveleknek kapja a gyászoló család. Már eddig kétszázötvennél több távirat érkezett, köztük József Ágost főherceg és neje, Augussta bajor királyi hercegnő részvétlétávitata.

Holnap, vasárnap délután két órakor a Laura-villában Desszoffy Sándor csanádi püspök szenteli be ünnepélyesen a holttestet. Rossner Ervin báró, fiumei kormányzó, távirati uton kapott megbízást a királytól, hogy ő felsége személyét a gyászszertartáson képviselje. Holnap este nyolcz órakor a Budapestre induló gyorsvonattal Budapesten át Szalók-Taksonyba szállítják a holttestet, ahol e hó 24-én délután három órakor a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

szonykaért. Am a vadászfőhadnagy vörös bajuszát minden nap gonddal kefélté a tükör előtt, miközben a vadász-főhadnagyné boszusan húzta fel harisnyáját az ágy szélén. „Igaz, — mormogta magában — hogy Hanznak szüksége van arra a bajuszra. Már a szolgálati respektus miatt is. De hát azért mégis levághatna belőle egy kicsit . . .”

Mert a főhadnagyné éppen úgy unatkozott, mint az összes fiatal kincstári asszonyok a monarchia azon garnizonjaiban, ahol nem ismerik a villamvilágítást, — és naphosszat együtt ásitozott a vizslájával.

A másik két asszony kevésbé volt ásitozó természetű. Nagyatyjuk már ennek a városnak volt polgára, itt nőttek fel, ismertek minden fát, minden követ, minden embert. Az lett volna mulatságos, ha most harminczöt-negyven éves korukban arról kezdenek panaszkodni, hogy unatkoznak! Bizony nem volna csuda, ha az emberek görbe szemmel sanditanának rájuk. Ipolyiné az ifjúság tavalyi majálisán ugyancsak ropogtatta a csárdást hajnalig, a fecske már beledalolt a muzsikába, mikor még mindig ott könyörgött az egész helybeli fiatalság a kocsija körül az utolsó csárdásért, — Halasi ügyvédné pedig a minapán kapott rózsabokrétát „ismeretlen” tisztelítől. A jó barátnők ugyan mind tudták, hogy a bokréta küldője senki más, mint Somogyi Sándor, a fiatal fiskális, aki tavaly óta

Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Gróf Szapáry Gyuláné, született tolnai Gróf Festetics Karolina, csillagkeresztes hölgy, Ó felsége néhai Erzsébet királyné palotahölgye, saját, valamint gyermekei, muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Gróf Szapáry György, cs. és kir. kamarás, sz. k. honvédhuszárhadnagy, a III. oszt. vaskoronarend lovagja; ennek neje, cserneki Markovics Mária Klementina, csillagkeresztes hölgy, gyermekeik Gyula és Paula; muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Gróf Szapáry Lőrincz császári és kir. kamarás követségi titkár; muraszombati, szécsi-szigeti és szapári gróf Szapáry József, cs. és kir. kamarás, kapitány a II-ik Vilmos német császár és porosz király nevével viselő 7-ik huszárezredben; muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Szapáry Ilona grófnő, férjezett báró Révay Simonné, szklabinai és blatniczai révai báró Révay Simon, cs. és kir. kamarás, Turóczvármegye örökös grófja és főispánja, a főrendiház örökös tagja, gyermekeik, István, János és József, muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Szapáry Emi grófnő; nemkülönb sógora, muraszombati, szécsi-szigeti és szapári, gróf Szapáry Iván és ennek neje, Török Gabriella nevében, mélyen szomorodott, megtört szívvel jelenti forrón szeretett, felejthetetlen emlékü férje, illetve apjuk, nagyapjuk, apósuk, testvér és sógor:

muraszombati, szécsi-szigeti és szapári Nagyméltóságú

GRÓF SZAPÁRY GYULA

kir. tárnokmester, cs. és kir. kamarás, Ó felsége valóságos belső titkos tanácsosa, az aranygyapjas-rend lovagja, a Szent István-rend nagykeresztese, az I. oszt. vaskorona-, az I. oszt. porosz vörössas-rend és a Légion d'honneur tulajdonosa, Magyarország volt miniszterelnöke, stb. hosszas szenvedés és a halotti szentségek

kitartóan udvarol a molett barna asszonynak és minden vasárnap náluk ebédel.

A verandán, orgonabokrok között uzsonnáztak és természetesen ezekről a dolgokról beszélgettek. A háziasszony, aki frissen vasalt, kivágott nyári bluzában üde nyakát és kerek vállait nem minden kacérság nélkül mutogatta a sovány főhadnagynénak, szőlőlevéllet letakart eperrel kínálta vendégeit.

— Talán ebből veszel, édes, — mondta a főhadnagynénak. — Ez igazán angyaloknak és menyecskéknak való.

A két telt barna asszony — az orvosné és az ügyvédné — ugyanis hatalmasan uzsonnázott: tejet, turót, vaját és sonkat ettek, tetejébe gyűszünyi asszurbort, mitől pompás beszélgető kedvük kerekedett, míg Kozmaricsné alig nyult valamihez. Az ellenségei azt mondták, hogy olyan sovány akar lenni, mint az agár, a jó barátnői ellenben tudták, hogy a szegény asszonynak krónikus gyomor-baja volt, ami nem kevésbé járult ahhoz, hogy türethetetlennek és halálosnak találta a kisvárosi unalmat.

A két asszony hatalmas csipőjével egészen betöltötte a fonott kerti székeket és vidáman mosolyogtak egymásra, míg a fehérkötényes szobaleány lerakta az asztalt.

— Ha az idej majálisán se eresztenek haza a fiatalok reggel előtt, inkább el sem megyek. — mondta az orvosné mosolyogva.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Névtelen levelek.

Írta: Krúdy Gyula.

Három asszony, három jó barátnő ült együtt az uzsonnáló-asztal mellett. A háziasszony, Ipolyi főorvosné, Halasi ügyvédné és Kozmaricsné, vagy amint ő szerette, ha hívják: Kozmaricsné-Kisteleky Etelka, a helyben állomásozó vadászzászlóalj főhadnagynak neje.

Kozmaricsné volt közöttük a legfiatalabb. Huszonkét éves volt és három esztendő asszony. Kerek kalapocskát és köpenyeget szeretett hordani. Tompa orru és nagyon lapos sarku cipőjében hosszú, ringó lépéseket tett és a napernyőjére úgy támaszkodott, mint a férfiak a sétapálcájukra. Világoskék szeme volt és imádta a kockás ruhát. Emiatt a kis városban örökösön hadilábon állott az éppen uralkodó divattal. Az asszonyok azt mondták rá, hogy hóbortos, mint a legtöbb kincstári asszony. A férfiak ellenben nagy érdeklődéssel nézték, ha lompos vizslájával a korzón megjelent. Ha Kozmarics vadász-főhadnagynak Békés Lajos szász-weimari herceg ezredében kevésbé félelmetes vörös és mozgékony kefebajusza van, a kis város gavallérjai már régen agyonlumpolták volna magukat az asz-

ajátos felvétele után, élete 73-ik évében, Abbáziában, folyó hó 20-án, esti hét órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei ugyancsak folyó hó 22-én, délután két órakor fognak az abbáziai halottasházban beszenteltetni, s onnét Szalók-Taskonyba szállítatván, e hó 24-én délután két és fél órakor a családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozatok, ugy Abbáziában valamint a kegyuri templomokban, e hó 25-én fognak az Urnak bemutatni. Kelt Abbáziában, 1905. évi január hó 21-én. Áldás és béke hamvaira!

Az elhunyt államférfiu életrajzi adatait röviden a következőkben közöljük:

Szapáry Gyula gróf 1832. november elsején született Pesten. Középszkoláinak és jogi tanulmányainak befejezése után a közelet terére lépett s itt csakhamar a vezerszerpet vivő egyéniségek közt emlegették. Huszonnégy éves korában alapította a külsőszolnokvármegyei gazdasági egyesületet s viselte annak elnöki tisztét 1867-ig. 1860-ban Heves és Külsőszolnok vármegye első alispánjává, a szolnoki kerület pedig országgyűlési képviselőjévé választotta. 1865-ben ismét e kerületet képviselte az országgyűlésen s itt a havanhetes bizottságnak s az első delegációnak tagja volt. 1867-ben Heves vármegye főispáni helytartója, 1869-ben belügyminiszteriumi miniszteri tanácsos, 1870-ben közlekedésügyi miniszteri államtitkár lett, de ez utóbbi állásáról egy év múlva lemondott s ugyanakkor az országgyűlésen a galgóczi kerületet képviselte. 1873-ban az abádi kerület képviselője, 1873 márczius 5-től 1875 márczius 2-ig belügyminiszter, 1878 december 5-étől 1887 február hó 11-ig pénzügyminiszter volt s mint ilyenek nevével több sikeres pénzügyi művelet, nevezetesen a járadékkonverzió van kapcsolatban. 1889 április 9-én földmívelési, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, 1890 márczius 15-én Tisza Kálmán lemondása után miniszterelnök s belügyminiszter lett. Alatta került tárgyalás alá a vármegyei közigazgatás és autonomia rendezéséről s a konzuli bíráskodásról szóló törvényjavaslat s ekkor került felszínre az egy-

házpolitikai kérdés, melyre nézve közte és minisztertársai közt véleménykülönbségek merülven fel, beadta lemondását. Az egyházpolitikai javaslatok miatt 1891 januárban kilépett a szabadelvű pártból, 1897 óta pedig nem vállalt képviselői mandátumot, hanem a főrendiházban gyakorolta törvényhozói jogát. Többször volt a delegáció elnöke s néhány év előtt a királyi tárnokmesteri méltóságra, az ország zászlósúrai közé nevezték ki. Hosszu pályáján legfelsőbb helyről számos elismerésben volt része. Valóságos belső titkos tanácsos volt és birtokosa a legelőkelőbb rendjeleknek, nevezetesen az aranygyapjas-rendnek, a Szent István-rend nagykeresztjének, az első osztályu vaskorona-rendnek, a francia becsületrend nagykeresztjének, a porosz vörös sas-rendnek és több más külföldi rendjelnek.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A választási harc.

Tisza István Miskolcon.

Miskolcz, jan. 21. Tisza István gróf miniszterelnök tegnap táviratban értesítette a miskolczi északi kerület szabadelvűpártjának választási bizottságát, hogy héttől délelőtt ide érkezik és elmondja programbeszédét. A miniszterelnök ünnepeles fogadására nagyban készülődnek.

Apponyi gróf Temesvárott.

Temesvár, jan. 21. Apponyi Albert gróf, aki azért jött le Budapestről, hogy a temesmegyei választókerületekben az ellenzéki jelöltek érdekében beszéljen, tegnap délelőtt itt az ellenzéki választók gyűlésén nagyhatású beszédet mondott, amelyben többek közt a következő kijelentést tette:

— Meg kell adni a királynak, ami a királyé, ámde ma a többség az osztrák császárnak akarja megadni azt, ami a magyar királyé.

— Penteley az elnök, mint tavaly, — mondta az ügyvéd.

— Sömogyi pedig az alelnök, — füzte tovább az orvosné.

— A ká und ká tiszt urakat ismét melölték, — mormogta a főhadnagyné.

Az ügyvédné mindjárt védelmébe vette a rendezőket:

— Hogy gondolsz ilyent, kedvesem? Ez csak olyan kis nyári multság. Az urak világos ruhában jelennek meg és a zöld gyepen szoktak vacsorázni.

A háziasszony eközben felszakította a levelet és olvasni kezdte: mikor befejezte az olvasást, szó nélkül a zsebébe gyűrte és kissé elsápadva, merően nézett maga elé.

— Valami kellemetlen hír? — kérdezte a főhadnagyné.

A háziasszony mindinkább elsápadva, tagadólag rázta a fejét. Egyszerre kibuggyantak a könnyei és egész testében remegve, felemelkedett:

— Bocsássatok meg, kissé rosszul érzem magam.

A főhadnagyné segítségére sietett barát-nőjének. Átölelte és kérdezte:

— Istenem, mi baj?

— Olyan fehér vagy, mint a fal, — mondta rémülve az ügyvédné és egy pohár vizet nyújtott barát-nője felé.

— Hagyjatok... Nem kell semmi, — rebegte kétségbeesve a háziasszony és lerokkadt a székbe. Eltakarta az arcát és könnyei omlottak.

Barabás Béla jelölése Budapesten.

Budapest, jan. 21. A főváros hetedik kerületében, ahol Morzsányi Károly szabadelvűpárti volt az egyetlen jelölt, tegnap este az ellenzék nagy lelkesedéssel Barabás Bélát kiáltotta ki képviselőjelöltjéül. Barabás a jelöltséget elfogadta és hosszabb beszédben buzdította küzdelemre az ellenzékét.

Korteskedés a Terézvárosban.

Budapest, jan. 21. A terézvárosi szabadelvűpárt intézőbizottsága tegnap estére értekezletet hívott össze a magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak számára. Az értekezleten megjelent a kerület szabadelvűpárti képviselőjelöltje, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter is, aki hosszabb beszédben fejtegette a munkaadó és munkás jogviszonyainak rendezését.

A hercegprimás levele.

Budapest, jan. 21. Vaszary Kolos biboros hercegprimás levelet intézett a nagyszombati vikáriushoz, amelyben azt írja, hogy sajnálattal értesült arról, hogy abban az egyházmegyéjében magyarellenes pártmozgalom van keletkezében. Elvárja, hogy a papság közül senki sem vessen részt, mert nem magyar nemzeti alapon álló, magyarellenes pártmozgalom nem illő a magyar papsághoz.

Ludvigh Gyula választóihoz.

Késmárk, jan. 21. Ludvigh Gyula, a késmárki választókerület szabadelvűpárti képviselőjelöltje betegesen fekszik, miért is programbeszéd helyett nyílt levelet intézett választóihoz. A levélben elítéli az obstrukciót, kijelenti, hogy a kereskedelem és gazdaság föllendülése érdekében kívánatosnak tartja a vasutvonalnak Orlóig való kiépítését és e tekintetben támogatását igéri.

A két barát-nő jobbról-balról vigasztalta.

— De hát mondd meg, mi bajod van? — kérdezte türelmetlenül az ügyvédné.

A háziasszony letörölte könnyeit és mérgesen toppantott a lábával:

— Majd megmutatom... Azért is el fogok menni arra a mulatságra... Itt van, olvassátok ezt az aljas, gonosz levelet, — kiáltotta és odaadta barát-nőinek a levelet, amit a postás hozott.

A két asszony mohón kapott a levél után. Kiterítették az asztalra és olvasni kezdték. Névtelen levél volt, természetesen elferdített írással, de hogy nő volt az írója, az kétségtelennek látszott. Azt írta a névtelen levelíró, nagyon rosszul teszi az orvosné asszony, ha a legközelebbi multságon ismét megsérti a közszeméremet magaviseletével. Az egész város anélkül is róla és Penteleyről beszél már egy év óta. Az iskolásgyermek is látják a dolgot, csak a jó férjnek vakok a szemei. De ha az orvosné asszony tovább is megbotránkoztatja magaviseletével a jó érzésű embereket, lesz rá gond, hogy felnyiljanak a doktor ur szemei... Te akartad, Dandin György! Ezzel a klaszszikus mondással fejeződött be a névtelen mű.

— No, hát ez szörnyűség! — kiáltották az asszonyok és a főhadnagyné darabokra tépte a levelet. — Kedvesem, neked azért is muszáj elmenni arra a mulatságra...

— Es még hozzá Penteleyvel gyanúsítják! — folytatta az ügyvédné. — Ez alávalóság.

— Nem nekem való az, hogy reggelig ugráljak.

A főhadnagyné vállat vont.

— Kedvesem, ha egyszer elmegy a multság, el lehetsz rá készülve, hogy legutolsónak fogsz hazajönni. Ha férfi volnék, magam is szívesen ugrálnék veled reggelig.

Az ügyvédné bölintott:

— Etelkának igaza van... A leányok oda nem adnák tíz Miatyánkért, ha valami alattomos fogfájás itthon marasztana. Elhalásozod a tánczosait. De ezek a mai leányok nem is érdemelnek egyebet.

— Szóval, azt mondjátok, hogy menjek el, — fejezte be a háziasszony. — Tehát el fogok menni, mulatni fogok. Ki tudja, meddig tart még ez az állapot. Valamikor én is olyan leszek, mint Rifcsákné, aki azzal mulattatja a fiatal embereket, hogy az ő idejében másképpen táncolták a csárdást.

Ebben a pillanatban a vén levélhordó lepott a racsos zöld kapun. Tiszteletteljesen szalutált a hölgyek felé.

— No, mi jót hozott, Lezsák bácsi? — kiáltotta a háziasszony.

A vén postás felbotorkált a veranda lépcsőjén és kinyitotta nagy bőrtáskáját.

— Báli meghívót, tekintetes asszony, — mondta Lezsák bácsi. — Meg egy levelet.

— Adja ide, Lezsák bácsi.

A postás elköszönt és a három asszony egyszerre belemerült a meghívó tanulmányozásába.

Uj jelölt.

Segesvár, jan. 21. A szentágotai választókerületben *Eitel* volt képviselő ma visszalépett. Helyébe a szabadelvű párt *Schuller* Rudolf nagyszabeni ügyvédet léptette föl.

A muraközi horvátok.

Varasd, jan. 21. A muraközi horvátok között horvát nemzeti irányu mozgalom észlelhető. Most nem állítanak ugyan jelöltet, de a legközelebbi választások alkalmával már ők is résztvesznek a harcban.

Választási zavargások.

Hatoan, jan. 21. A választók közt előfordult véres verekedések következtében ma délelőtt a rend fenntartására egy század katonaság érkezett ide.

A háboru.**Ujabb harcok.**

Mukden, jan. 21. A japánok tegnap délután az oroszok balszárnyát megtámadták, de az oroszok visszaverték őket. A jobbszárnyon a japánok vannak előnyben.

Szent-Pétervár, jan. 21. *Kuropatkin* tábornok utolsó jelentései szerint úgy látszik, hogy a japán segélycsapatok az egész liaojang-mukdeni vonalon utban vannak. Nemkülönbön utban vannak észak felé a Port Artur ostromában résztvett ostromágyú-ütegek. Az oroszoknak valószínűleg fel kell adniok a Putilov-dombokat, de a japánok sem fogják hosszabb ideig tartatni, miután négy kilométernyi távolságban felállított, számos 12 cm. kaliberű ágyuból álló üteg dominálja a dombot. A Sáhó mellett e hadállás birtokáért fog végbemenni az első tüzérségi harc. A kínai kémek ellentmondó jelentései következtében *Kuropatkin* tábornok *Ojama* tábornagy hadereje felől nincs pontosan értesülve.

A háziasszony firkészve nézett barátnői arcába, aztán tovább sírdogált.

— Azt hiszem, mégis az lesz a legjobb, ha itthon maradok, — mormogta töprengve. — Már csak a férjem érdekében is. Minek okozanak szegénynek rossz perceket a suttagások és hazug pletykák.

A barátnők tiltakoztak az orvosné elhatározása ellen, de látszott, hogy az asszony el van tőkéve megmaradni akarata mellett. Az arcza egészen fakóvá változott és szépen fésült haja felbomlott. Kerek vállai pedig fázósan remegtek a nyitott bluzban.

Mikor a két barátnő elment, az utcán az ügyvédné bizalmasan karonfogta a főhadnagynét:

— Én szívből sajnálom szegény Mariann, de mégis sok igazság volt abban a levélben. Penteley valóban feltűnően udvarolt. Szegény, jó drága Mariannom! Ah, istenem, milyen boldogtalan ez az asszony.

A főhadnagyné összeszorította az ajkait és keményen mondta:

— A névtelen levélírók a legaljasabb teremtesek a világon.

Aznap este, mialatt Kozmarics főhadnagy ur estveli sörét iszogatta, a függönyös lámpa alatt Etelka asszony vastag tollszárat tartott a balkezeiben és ákom-bákom irással írt az előtte kiterített papirosra.

— Szegény Mariann, — sóhajtotta, összehajtogatván a levelet.

A borítékra pedig felírta az ügyvédné nevét.

A Vörös-kereszt javára.

Szent-Pétervár, jan. 21. A külföldi utlevelekért járó illetékeket az orosz alattvalók számára öt rubellel emelték, mely összeg a Vörös-kereszt javára fordítatik.

As elsülyedt orosz hajók kiemelése.

Tokio, jan. 21. Annak az indítványnak a megvitatásánál, hogy a port-arturi kikötő bejáratát egy gáttal elzárják és azután a vizet kiszivattyúzzák, hogy az elsülyedt orosz hajókat kiemelhessék, egy japán tengerésztiszt kijelentette, hogy normális körülmények között ily óriási munka nem érne meg a költséget, de tekintettel arra a nagyszámu hajóra, melyet kiemelni remélnék és a kikötő csekély kiterjedését és mélységét latba vetve, a kiszáritás volna a legolesőbb módszer, hogy az orosz hajókat a japán tengerészet hasznára fordíthassák.

Elkobozott angol hajók.

Nagasaki, jan. 21. A kobozmányi bíróság a *Roseley* és *Lethington* angol hajókat, amelyek szénnel megrakva Vladivosztokba igyekeztek és amelyeket a japánok elfogtak, jogos kobozmánynak jelentette ki.

Kína Oroszország ellen.

London, jan. 21. *Washingtonból* táviratozzák, hogy egy tiencini jelentés szerint a kínai kormány jegyzéket készít elő, melyben visszautasítja és egyenként megcáfolja az orosz kormány állításait. Kína panaszt fog emelni a kínai semlegességnek az orosz hadsereg részéről történt megsértéseért. Attól tartanak, hogy a jegyzék igen erélyes hangon lesz szövegezve.

As orosz gazdasági válság.

Varsó, jan. 21. Orosz-Lengyelországban a gazdasági válság fenyegető mérvet ölt. Az ország 2419 gyárából, melyek 350.000 munkást foglalkoztatnak, 800 gyár be van zárva és 150.000-nél több munkás munka nélkül van.

Forrongás Oroszországban.

Krakó, jan. 21. A *Naprsod*-nak jelentik *Lublinból*, hogy ott a mozgósítás alkalmából nagy zavargások voltak.

Bécs, jan. 21. A *Neue Freie Presse*-nek jelentik *Brüsszelből*: A munkásmozgalom a Kaukázusban mindennap nagyobb mérvet ölt. *A sztrájkolók revolverekkel és ismétlőfegyverekkel vannak felfegyverkezve.* Az örmény titkos torradalmi bizottság a forradalmi mozgalmat támogatja. A bakui petróleumlóráások vidékén körülbelül tíz nafta-forrást felfigyttottok, a vasutat elpusztították és a vasuti személyzet közül sokat megsebesítettek.

A szentpétervári merénylet.

Szent-Pétervár, jan. 21. A vízkereszt ünnepén történt merénylet alkalmával egy golyó *Vladimir nagyherceget* is megsebesítette a kezén. A nagyherceg sebe nem veszélyes.

Gyulai Pál balesete.

Budapest, jan. 21. *Gyulai Pál*, a kitűnő író, szobájában öltözködés közben

a parketten elcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy jobbkarját eltörte. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Roszner József báró temetése.

Szentgotthárd, jan. 21. *Roszner* József báró császári és királyi kamarás, nagybirtokos, nyugalmazott őrnagy, Vas vármegye törvényhatósági bizottsági tagjának temetése tegnap ment itt nagy részvétellel végbe. Jelen volt a temetésen az elhunyt unokatestvére, *Roszner Ervin* báró fiumei kormányzó és neje, *Forgách* Klotild grófnő, *Székely* Kálmán volt miniszterelnök és a vármegye egész előkelősége.

Gondnokság alatt.

Budapest, jan. 21. A budapesti törvényszék mai hivatalos értesítésében közli, hogy *Degenfeld* Imre gróf nagybirtokost, a főrendiház tagját és *Saxlehner* Árpád ismert budapesti nagykereskedőt gondnokság alá helyezték.

Egy hirlapíró halála.

Budapest, jan. 21. *Szövoboda* Lajos, az ismert nevű hirlapíró, a *Pester Lloyd* belmunkatársa, a fővárosi rendőri tudósítók nesztora, ma délelőtt meghalt.

Öngyilkos uriasszony.

Budapest, jan. 21. *Tanos* László polgári leányiskolai igazgató felesége tegnap este hiszterikus rohamában mellbe lölte magát és szörnyethalt.

Letartóztatták hamis eskü miatt.

Budapest, jan. 21. A fővárosi rendőrség ma letartóztatta *Bartel* Adolf mezőgazdasági hivatalnokot, akit az osztrák bíróság hamis eskü miatt körözött.

Gyilkosság bosszúból.

Titel, jan. 21. Csurogon *Gyukics* Milán fakereskedő ma délelőtt rálesett ellenségére, *Sztojkov* Milán földbirtokosra és orvul leültette. *Sztojkov* szörnyethalt. A gyilkost, aki elmenekült, erélyesen nyomozzák.

Előfizetési felhívás.

Január hó 1-től új előfizetést nyitottunk lapunkra.

„A Tengerpart” ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor legalább hat—nyolcz oldalnyi terjedelemben jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „
Egyes szám ára 8 fillér.	

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala,
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungárii-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **József főherceg betegsége.** Az örvendetes javulás *József* főherceg állapotában a mai nap is tartott. *Kiselják* dr. udvari orvos a következő jelentésekben számol be a beteg állapotáról:

Január 20. Este 6 órakor.

Ő Fensége állapotában a tegnap konstatalt javulás a mai nap folyamán is tartott.

Január 21. Dél előtt 9 órakor.

Ő Fensége az éjjel keveset aludt. Állapotában nincs változás.

— **A kormányzó hazaérkezése.** *Rosner* Ervin báró, fiumei kormányzó, aki nejével, *Forgách* Klótild grófnővel tegnapelőtt este Szentgotthárdra, Vas megyébe utazott, hogy résztvegyen elhunyt unokatestvére, *Rosner* József báró nagybirtokos temetésén, holnap, vasárnap, a reggeli gyorsvonattal érkezik vissza Fiuméba.

— **Személyi hírek.** *Windischgrätz* Hugó herceg, a ki néhány nap óta városunkban időzött, tegnap délelőtt 10 órakor a Magyarhorvát tengerhajózási társaság *Pannonia* hajóján Dalmáciába utazott. — Ugyanazon a hajón utazott Dalmáciába a Bécsből tegnap reggel gyorsvonaton ideérkezett *Horsetzky* Károly lovassági tábornok is.

— **Vay Péter gróf missziója.** *Vay* Péter gróf, apostoli protonotárius, aki nemrég személyesen járt városunkban és a *Slavonia* hajón Amerikába induló kivándorlóknak nagyszabású hitszónoklatot tartott, kötelességeikre intve és a visszatérésre buzdítva őket — az e hó 26-án induló *Pannonia* Cunard-gőzösön Amerikába utazik. Célja utléte alatt a magyar kivándorlókat felkeresni és köztük hitszónoklatokat és felolvasásokat tartani.

— **Kinevezés a zágrábi egyetemen.** A király *Bauer* Antal, a dogmatika általános részének nyilvános rendkívüli tanárát a zágrábi I. Ferencz József-egyetem hittudományi karához rendes tanárrá nevezte ki.

— **Egy hadihajó tartalékba helyezése.** Mint *Pólaból* jelentik, a *Kaiser Franz Josef I.* hadihajót tegnapelőtt áthelyezték az első tartalékba.

— **Álarozos táncmulatság.** Holnap, vasárnap este a Fenice-színházban nagy álarozos táncmulatság lesz. A kavaikina előreláthatólag a szokott pezsgő vidámsággal fog lefolyni.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyarhorvát tengerhajózási társaság kedvező idő esetén vasárnap, január hó 22-én a következő tengeri kirándulásokat rendezi: *Ikába* és *Louvanába* a *Sava* hajóval 2 és fél órakor, érintve odamentet Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés *Ikából* 5 és fél órakor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként. — *Abbáziába* a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4 és az utolsó 5 órakor. Az utolsó hajó Abbáziából este 6 órakor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként. — A társaság *Liburnia* nevű gőzöse szintén megteszi a rendes kirándulást Fiuméből és Abbáziából *Pólabá* és vissza. A kirándulás a szerdai gyorsjárat menetrendje és menetárai szerint történik. A hajó Fiuméből reggel 7 óra 45 perczkor indul és *Pólaból* délután 4 órakor tér vissza.

— **A Pannonia érkezése.** A kivándorlókat szállító *Pannonia* Cunard-gőzöst e hó 23-ára, hétfőn reggelre várják kikötőnkbe. A hajó január 26-án fog visszaindulni Amerikába.

— **A kivándorlási iroda új helyisége.** A kivándorlási iroda a *Via Alessandrinán* volt régi helyiségéből néhány nap előtt elköltözött. A tetemesen megnagyobbított iroda most a Népkeret szomszédságában, a *Via del Pino 8.* száma alatt, a városi nyugdíjalap házában van.

— **Nagy vihar a Fekete tengeren.** *Konstantinápolyból* táviratozzák, hogy a Fekete tengeren dühöngő vihar következtében negyven vitorlás- és gőzhajó hajótörést szenvedett. Az utóbbiak közt van a *Lloyd-társaság Calypso* hajója is. A hajó személyzete megmenekült.

— **Megbüntetett kivándorlási ügy-
nök.** *Budapestről* jelentik, hogy a VII. kerületi rendőrkapitányságon *Adler* Samu 25 éves kivándorlási ügynököt tíz napi elzárásra és háromszáz korona pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

— **Leégett gyár.** Mint *Roveredóból* táviratozzák, *Compagnoleben* az *Ostaro-czég* szalaggyára teljesen leégett. Oltás közben *Rogna* tüzoltó életét veszítette.

— **Csalárd feljelentés.** Tegnap este feljelent a rendőrségen *Potocky* György 38 éves, dugoszelői illetőségű földműves, a ki azzal a szándékkal jött Fiuméba, hogy Amerikába vándoroljon ki. Nagy izgatottsággal adta elő *Mitrovich* Gusztáv ügyeletes rendőrpáncsnoknak, hogy a délután folyamán ellopják a pénztárcáját, amelyben 250 forint volt bankjegyekben és aranyban. A pénztárca abban a házban tünt el, a hol lakik: *Béres* Máriánál, a *Corsia Deák 20-dik* száma alatt. Megjegyezte, hogy a pénzt tőle csak *Béres* Mária vagy annak egyik lakója, *Zabon* Avelina lophatta el. *Mitrovich* rendőrpáncsnok rögtön egy rendőrt küldött *Béres* Máriához, hogy ott házkutatást tartson. A házkutatásnak azonban nem volt semmi eredménye. Ennek dacára *Béres* Mariát és *Zabon* Avelinát a rendőrségre idézték kihallgatás végett. A két nő sirva védekezett a *Potocky* által ellenük emelt vád ellen. *Mitrovich* rendőrpáncsnok erre *Potocky* állításában kétekedni kezdett és elrendelte megmozdítását. Ennek az intézkedésnek meg is lett a fogantaja, mert a két meggyanusított nő nagy öröme a motozást végző rendőr előhuzta *Potocky* inge alól a pénztárczát, melyben az egész összeg megvolt. *Potocky* erre nagyon megzavarodott és nem tudott választ adni, hogy miért tette a hamis feljelentést. *Potocky* csalárd feljelentésért fogva tartják.

TARKA VILÁG.

Amit nem jó még kérdezni sem.

Debreczen nemes városában a képviselőválasztás alkalmából nagy apparátussal folyik a korteskedés. Az egyik kerületben *Münnich* Aurél szabadelvűparti és *Bakonyi* Samu függetlenségi állnak egymással szemben. A Bakonyi-partiak most a következő hunczut történetet találták ki a Münnich-párt bosszantására: Münnich-zászlókat vitt a főuton egy öreg talyigás.

— Milyen zászlókat visz, öreg? — kérdezték meg a talyigást.
Mire az öreg talyigás lesütötte a szemét és azt felelte csendesesen:

— Nem jó azt még kérdezni sem, uram!

*
1848.

Most, hogy a jelölt-anekdóták járják, föllevenítették a boldogult öreg *Csatár* Zsiga híres negyvennyolcas esetét is. Az öreg ur egy választáson így kezdte beszédét:

— Polgártársaim! Igaz negyvennyolcas voltam egész életemben! (Óriási éljenzés.)

Olyan nagyon ragaszkodom a negyvennyolc-hoz, hogy éppen negyvennyolc forintot hoztam magammal!

Mire egy öblös korteshang közbeszólt:

— Hát az *ezernyolccszáz* hol marad?

Megfelelt.

A statisztikai hivatal persze a vidékre is elküldi az ivateit. A falu népe azonban gyanu-perrel fogadja: hátha valami csalafintaság van a dologban.

Egy, irástudó gazda azonban mégis csak kitöltötte, még pedig a következőképpen:

Van a népszámlálási ivateknek egy rovata, melynek fejjén ez áll:

Van-e a családban elmebeteg?

A magyar ezt így töltötte ki:

— Nem vót istálom egysel. Se az apám, se az anyám, se az öregapám, se az öreganyám. Se az asszony apja, se az anyja, se öregapja. Egyedül az én eszemet vette el a jó isten, mikor a sógornak aláírtam a váltót...

Féli a kezét.

Két börze-ügynök megy egymás mellett az *Andrássy-utcán*. Az egyik nagyban magyaráz valamit a másiknak, de a másik nem felel. Kérdéseket intez hozzá, faggatja, de a másik csak megy mellette hallgatagon, zsebdugott kézzel. Egyszerre aztán kitor az elsőből a keserűség:

— Grünhut, — mondja a másiknak, — én egy óra óta beszélek itt magának és maga nem felel. Micsoda neveltlenség ez? Vagy talán haragszik rám?

Nagynehezen megszólal a másik:

— Nem haragszom, kérem. Csak nem szeretek ebben a rettenetes hidegben beszélni az utcán, mert nincs keztyűm és megfázik a kezem...

Érzékeny buosuztató.

Halott volt a falun. Egy vízbefúlt asszonyt temettek. Az istenadta beleesett a tóba, amint vizet akart meríteni s belefuladt. A családja elég tehetős lévén, szép bucsuztatót rendelt a megboldogult temetésére. Ki volt köve, hogy a bucsuztatóban az is benne legyen, miképen halt meg az asszony. A kántor sokáig törte a fejét a bucsuztatón. Ki is sütött egy hosszú versezetet, melynek utolsóelőtti strófája szóltt ilyeténképpen:

•Amint kantáját meríté,

Egyensúlyát elveszíté,

Aztán a vízbe zuhana

És benne rögtön meghala.

A gyászközönség keserves zokogások közt hallgatta végig a még keserveesebb éneket. De a kántor kezével intett és így fejezte be a búrajzó verset:

•Miért is, ha szomjuhoztok,

És a tórói vizet hoztok,

Könnyedén a vízbe estek,

S nem éritek meg az estet.

Am a bortól bántódása

Kinek sem lesz, bárki lássa!

KÖZGAZDASÁG.

+ **A kereskedők egyesületének új alapító tagja.** *Gorup* Milán 200 korona iefizetésével a helybeli kereskedők és iparosok egyesületébe mint alapító tag lépett be.

+ **Olasz kivándorlási tarifa.** Az olasz külügyminiszterium nemcsak elméletben, hanem gyakorlatilag érvényesíti a kivándorlókat szállító hajóstársaságok fölötti felügyeleti jogát. Így legutóbb meghatározta azt a maximális tarifát, amelyet az egyes hajózási társaságok a kivándorlóktól ez év első negyedében szedhetnek. Ez a tarifa Észak-Amerikába a hajók minősége szerint 140—190 lira között váltakozik, ami az elmúlt év hasonló időszakához képest jegenként 10 lírával kecsb.

Amerikai áruházak. A budapesti Magyar Kereskedelmi Csarnok heliségeiben a minap **Gelléri Mór**, az Országos Iparegyesület igazgatója **A modern áruházakról** czímen előadást tartott. Előadó ismertette az áruházak keletkezésének történetét, az angol, francia kezdeményezéseket, ezek német utánzatait, majd rátért az amerikai áruházak tüzetes ismertetésére. Ezek közül a szakmák szerint való áruházak közül a legnagyobb árukereskedésről szól, mely St.-Louisban van és amely ötvenezerféle cikket tart raktáron. Ennek hatvanezerre rug a rendes vevőinek száma és a napi posta körülbelül ötezer levelet hoz. Minden levelet legfeljebb négy óra alatt el kell intézni. Hasonló terjedelmű kézműáru-, továbbá posztó-áruházak és egy szétküldési áruházak ismertetvén, felöleli az általános jellegű áruházak közül a Wanamaker-et New Yorkban és a Marshall Field and Comp-et Chicagóban. Az előt bíró érdemes megemlíteni, hogy az idén egy óriási annex-szel gyarapodott, melynek főattrakciója egy kétezer ember befogadására képes nagy zeneterem. Ez üzlet méreteit többek között az is jellemzi, hogy egyik üzletvezetőjének fix évi fizetése hetvenötezer korona. Valamennyit tulszámolja a Marshall Field and Comp. chicagói áruháza, amelynek évi forgalma hatvanöt millió dollár, alkalmazottainak száma hétézer. A tizenhárom emeletes üzletben ötvenöt lift közvetíti a közlekedést és a megvásárolt árukat négy automobil és négyszázötven kocsit szállítja házhöz. Az üzletben mindent lehet kapni. Van benne vendéglő is, olvasó- és zeneterem; ha valaki hirtelen rosszul lesz, inspekciós orvosok egy kis mintapatikával felszerelt mintakórházban ápolják. Az alkalmazottak számára külön étterem, fürdőszobák stb. vannak. Az üzletben minden irányban a kereskedelmi bec-üretesség legszigorubb elvei az irányadók. Ez irányelvek tüzetes ismertetése után előadó még röviden vázolja az áruházak által üzött szolid reklám nagy hatását, majd rátér előadása konkluziójára, melyben kijelenti, hogy egy ilyen mintára szervezett áruházak nálunk is megvolna a maga jogosultsága, és nehogy ez a kereskedőknek konkurencziát okozzon, leghelyesebb volna, ha annak léte-
sítését maguk a kereskedők vennék a kezükbe.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Kohn A. Miholjacz. — Spielmann A., Ascher E., Bogganszki Bécs. — Splenyi báró Budapest. — Weiss J. Praga. — Andrianich U. Trieszt. — Berzeviczy G., Eröss G. Budapest. — Levi L. Frankfurt. — Zagai F. Altmarkt. — Pick Gyula Bécs. — Sonnwald G. Bregenz. — Kafka M. Bécs. — Basch T. Bécs. — Günsz C. Antwerpen. — Czettel A. Budapest. — Spitzer P., Hotbauer V. Eszék. — Geysler P., Cservenka, Flesch L. Budapest. — Mai Jakab Budapest. — Weidmann K. Bécs.

Deák szálloda. Raabstern Mór és felesége Újvidék. — Sávor Kálmán Szatmar. — Takács József Gánóc. — Lendvai Sándor, Diósgyőr. — Badaj A. dr. és felesége Zimony. — Benes Sándor, Morvay Béla és felesége Lederer Rudolf Budapest. — Bäumel Sándor

Lugos. — Rössler Antal Krems. — Strinovich István Cattaro. — Schweizer Károly, Bloos Gusztáv Grätz. — Festner Rudolf Krakó.

Lloyd szálloda. Tabak Mózes Czernowitz. — Schwarz Adolf, Ledofszky Rezső, Horn Herman, Asch-Raalig Róbert Budapest. — Schneider Rezső, Füst János, Haselhofer Antal, Winkelhoffer István, Lindenbaum József, Auersbach Henrik Bécs. — Sedlakovits Ferencz Eszék. — Armanovics Dusan Knin.

De la Ville szálloda. Seiler Károly Fiume. — Surányi Antal Budapest. — Neuhaus Rudolf Szent-Pál. — Sinkovics Ödön Budapest. — Holzer Viktor Bécs. — Kusko S. Zágráb. — Demund F. Zimony. — Salzer V. Grätz.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:

Január 19-én.
Szápary, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 895, kapitány Duimich, Tangerből.

Január 20-án.

Thalia, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1320, kapitány Ivancich, Cospolból.
Tebe, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1071, kapitány Berguglian, Triesztből.

Január 21-én.

Segesta, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1083, kapitány Ha Comare, Palermóból.
Talesie, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3203, kapitány Mistrorigo, Triesztből.
Cyria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1884, kapitány Beelow, Liverpoolból.
Tabor, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1323, kapitány Onetti, Marselléből.

Indult:

Január 19-én.

Alberta, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2512, kapitány Ivancich, Triesztbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Balaton, január 20-án Bordeauxból Cardiffba. Szeged, január 20-án Cardiffból Velencebe.

Indult:

Kassa, január 20-án Porto-Maurizióból Marseilleba. Magyar király, január 20-án Cataniából Bariba. Rákóczy, január 20-án Messzinából Nápolyba. Szent László, január 21-én Cataniából Fiuméba. Szápary, január 21-én Fiuméből Tangerba.

Tőzsdei árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Záratok.)

1905.

Január 20 21

Budapest. Aranyjár.	K.	118.75
Koronajár. 4%	"	98.70
" 3 1/2	"	89.25
Magyar földteherment.		
4%	"	93.50
Horv. Szlavon.	"	93.50
Tisza-szab.	"	165.—
Osztrák papírjár.	"	99.90
" ezüst	"	100.—
" arany	"	120.—
" korona	"	100.—

Osztrák-magyar bank	• 1630.—	
Magyar hitelbank	• 791.—	790.—
Osztrák hitelbank	• 678.50	678.50
Osztrák-magyar vasút	• 649.50	
100 márka	• 117.42 1/2	
London vista	• 240.15	
Páris	• 95.57 1/2	
20 frankos arany	• 19.07	
100 lira (olasz)	• 95.55	
20 márka	• 23.50	

Bécs. Magyar hitel. K.	791.—	790.—
Osztrák hitel.	• 678.50	678.50
Rimamurányi	• 528.75	
Union-bank	• 557.—	
Magyar államvasút	• 651.—	649.—
Leszám. bank	• 467.—	
Jelzálogbank	• 527.50	
Adria	• 440.—	
Länderbank	• 459.60	
Lloyd	• 720.—	
Török sorsjegy	• 133.65	
Berlin. Osztrák hitel.	• 213.25	212.25

Budapesti árutőzsde.

Uj jegyzés januártól kezdve 100 kilónként.

Buza április	• 19.54	19.68
" október	• 17.18	17.28
Rozs április	• —	—
" október	• 15.32	15.40
Zab április	• —	—
" október	• 13.96	14.—
Kukoricza	• —	—
" május	• 14.92	15.—
Zsír	• 127.—	126.—
Szalonna	• 108.—	106.—

Newyorki gabonátőzsde.

(Sürgönyjegyzés.)

Buza loco	Cent.	119 1/8	—
május	"	114 1/8	—
julius	"	102 3/8	—
Tengeri	Cent.	50 3/8	—
május	"	—	—
julius	"	—	—
Fuvardíj Liverpoolba	penca	1 3/8	—

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:		
márczius	Frank	49.25 48.50
május	"	49.75 49.—
szeptember	"	50.25 49.50
Hamburg Santos good average:		
márczius	Márka	40.50 402.5
május	"	41.— 40.75
szeptember	"	42.— 41.75

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8.14 1/16	—
január	"	7.45	—
április	"	7.70	—

Cukor.

Prága loco Aussig kész	K.	37.40 37.40
" " új	"	27.40 27.30
" loco Prága raff.	"	80.— 80.—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio“ könyvnyomdai műintézet.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a

Budapesti KOVALD PÉTER és FIA, cs. és kir. szabadalmazott

kelme- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak képviselét az itteni piacozotn átvettem.

Vegytisztítási árak:		-tól -ig		-tól -ig			
Egyszerű selyem ruha	Kor.	5	8	Flanell takaró	Kor.	2	4
Diszes selyem ruha	"	8	12	1 m. szőnyeg	"	2	4
Diszes menyasszonyi vagy estélyi ruha	"	12	30	1 kg. butaszövet	"	1	2
Selyem blouze	"	1.60	2.40	1 pár fehér csipke függöny	"	1	2
Selyem derék	"	2.40	4	1 pár crème vagy szines csipke függöny	"	1	2
Szövet ruha	"	5	7	1 pár túll vagy horgolt függöny	"	1	2
Szövet ruha selyem beléssel	"	6	10	1 csipke vagy túll stoor	"	1	2
Szövet blouze	"	1.60	2.40	1 pár szövet vagy bársony függöny	"	2	4
Szövet derék	"	2	3	Szörme lábszőnyeg	"	2	4
Szövet alj	"	3	6	Szörme belépő	"	5	10
Selyem alj	"	4	8	Szörme gallér vagy boa	"	2	4
Egyszerű mosó ruha	"	3.00	5	Szörme karmantyú	"	1	2
Diszesebb batiszt ruha	"	5	8	1 ko. ágytoll	"	—	—
Női téli kabát vagy gallér	"	3	10				

Amidőn ezen újabb vállalkozásomat a.

Telefon szám 358.

n. é. közönség figyelmébe ajánlom, számos megbízását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

WALDMAN N. Via Ponte 1.

Helyi vezérképviselő

kerestetik gázizzótesttel és egyéb világítási cikkek eladására. Ajánlatok *Hassai Gásissófény rt.*-hoz, Budapest, Kazinczy-utca 53. czimzendők.

Alkalmi vétel

Egy szoba butor, és egy motoros biczik-igen olcsón eladó.
Czim: Via Giuseppe 6. sz.

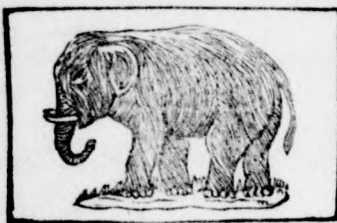
Kerestetik

1905. évi márczius-áprilisra négy-öt szobás lakás, fürdő szobával. A bérlő az esetleges korábbi kiköltözködésért kárpótlást nyújt.

Czim: Kivándorlási iroda, Via del Pino 8.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.
VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő

táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babic Hinko, Catti György örökösei, Missan Hadrian Prodam Ferencz, Prodam János, Schindler Adolf gyógyszertáraiban.

A szebb és leghasznosabb ajándékok.
Nagy raktár: Alpaca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbadi és francia porcellán és üveg készletekben.

Mindennemű üvegtáblák, tükrök és képekért legolcsóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: **WEISZ SALAMON-nál.**
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai müintezet

Tipografia artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adtnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés . . . . . 88 frt.
Fényes vagy matt " márvánnyal . . . . . 130 "
AMdeusch matt . . . . . 150 "

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egye-
kek havonként, risikó nélkül mellékkereset gyá-
nant. Bővebbet A. B. 28, alatt Annoncen Bureau
des «Merkur» Stuttgart, Schwabstr.

Nemzetközi Varieté HOTEL SUSAK

Ma és mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

GIOVINIS olasz opernduett

Steinau Antal, kitünő kórikus és mimikus.
Blumau Károly, kacagató, ének kórikus.
Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Szenzációs !!

Stojanoff
világhírű orosz ének- és táncsoport

HEDI WENG

a Berliini Central színházról Wollzogen műsorral

BLUMAU és STEINAU

tréfás duettekkel.

Cleo Dora, nemzetközi énekesnő

Miss Annie Mirtley, angol tánczornő és
énekesnő.

Számos látogatást kérnek

A. Muley Blumau és Steinau
vendéglős. igazgatók.

Menyasszonyi kelengyék számára.

Lepedő- és fehérnemű-vásznak,
Legfinomabb minőségű chiffon,
Asztalterítők és asztalkendők,
Kávé- és desszert-készletek,
Szőnyegek és Takarók,
Függönyök és ágy-szőnyegek,
Kész női fehérneműk nagy választékban,
Gyapjú- és selyemszövetek csak

WEISS M.-nél

FIUME, CORSO II. kaphatók.

TRIESZT, Corso 9. - BÉCS, Gonzaga u. 14.

Divatárúk, férfiszövetek, vásznak, selymek, szőnyegek, butor-
szövetek, fehérneműk, gyapotárúk, női- és gyermekekékek,
nyakkendők, nap- és eső ernyők, szőrmeárúk, keztük, csipkék,
hímzések, szalagok, fejdíszek stb. stb. eladása.

~~~~~

Kerestetik február

15-ére egy megbiz-

ható kávéházi üz-

letvezető csekély

óvadékkal. Ajánla-

tok, F. R. alatt

a kiadóhivatalba

kéretnek.

~~~~~

Cognac

az Első Tokaji Cognac gyár ter-
méke a legkedveltebb.

Különlegességek:

Gyógy Cognac és Diabetikus Cognac.

Kapható minden finomabb ételmezési és
csukrász üzletekben.

Képviselet Fiumében:

FABICH FERDINANDO.

Minden család pénzt takarít!!!

Nemzetközi keresk. ügynökség

Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.

Remek 6 szem. kávé- készlet minden szín- ben csak 98 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem- kávé készlet minden színből csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	30 rőfös vég jó mi- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitúra csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvá- szon csak f. 4.15	30 rőfös vég jó mi- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rum- burgi vászon csak 5.00	30 rőfös vég I-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rum- burgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhu- zatra csak f. 6.85	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I-ma ka- navász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.10	35 rőfös vég kanavász különleges- ség csak f. 6.40	Remek női ing vá- szonból, kézi hímzés- sel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi hímzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56
Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák hímzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22	Remek selyem Cloth paplan minden szín- ben csak f. 8.95	Remek Caschmir paplan minden szín- ben csak f. 8.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszu 1 1/2 mtr szé- les csak f. 1.05

Kitünően étkezhetni

Miklós Lászlónál,

ki Bárta fürdőn ösmert jó konyháját áthelyezte

Fiume Corso 12. szám alatt I. emeleten

csinosan berendezett helyiségeibe.

Azonnal kiadó

egy nagy terjedelmes helyiség, amelyben eddig a Kivándorlási Iroda volt, a mely 1905. december 31-ig még a helyiség bérlője marad.

Közelebbi felvilágosítással szolgál: Kivándorlási Iroda, Via del Pino 8. a városi nyugdíjalap házában.

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet fiumei fiókja.

Ezennel bátorkodunk a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Via Ciotta 2. szám alatt fióküzletet rendeztünk be, melynek vezetésével **Sándor Imre urat** biztuk meg.

Naponta friss tejtermékek

ugymint: teavaj, tejfel, túró, továbbá méz és naponta friss teatojás, nemkülönben pasztörizált tej, tejhab és gyermektej állnak a t. cz. közönség rendelkezésére.

Poharaként való kimerése dietetikailag pastörizált tejnek.
Forró égővi (klimának ellenálló) **tej és tejfel dobozokban** hajók ellátására nagyban és kicsinyben.

Szíves pártfogást kér

a Budapesti Tejszarnok Szövetkezet igazgatósága.

Reform a fűtés terén!

Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50
Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatálható, tehát a vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: **Rubel M.**, Corsia Deák; **Miletić R.**, Mercato Coperto és **Kralj A.**, Sušak.

Telefon szám 443.

Első Fiumei Brikett-gyár

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság.

Atlanti szolgálat.

1905. január havában az alant felsorolt első osztályú gőzök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet	
New-York	„Ultonia“	5	New-York	Fiume	„Pannonia“	3
Liverpool	„Cypria“	1-10	Liverpool ¹⁾	„	„Algerian“	1-10
New-York	„Slavonia“	12	London, Hull	„	„Murillo“	1-10
Liverpool ¹⁾	„Palernian“	5-15	Hamburg ¹⁾	„	„Pergamon“	1-10
Lissabon ¹⁾ , London	„Baross“	5-15	Antwerpen	„	„Báró Fejérvary“	5-15
Rouen ¹⁾	„Jókai“	10-20	Bordeaux, London	„	„Széchenyi“	5-15
Hamburg ¹⁾	„Lusitania“	10-20	Liverpool	„	„Pavia“	5-15
London, Hull	„Congo“	10-20	New-York	„	„Carpathia“	17
Rotterdam, Antwerpen, Kopenhagen ¹⁾	„Arad“	15-25	Buenos Ayres, Montevideo	„	„B. Kemény“	10-20
Liverpool	„Saragossa“	15-25	Hamburg ¹⁾	„	„Bagdag“	10-20
New-York	„Pannonia“	26	Liverpool ¹⁾	„	„Fabian“	15-25
Bordeaux ¹⁾	„Kálmán király“	21-31	London, Hull	„	„Douro“	15-25
Glasgow ¹⁾	„Mattekovits“	21-31	Bordeaux	„	„Balatone“	15-25
London, Hull	„Ebrox“	21-31	Rouen	„	„Szent István“	15-25
Liverpool ¹⁾	„Austrian“	21-31	London	„	„Zichy“	15-25
Hamburg ¹⁾	„Pergamon“	21-31	Liverpool	„	„Brescia“	21-31
			Hamburg ¹⁾	„	„Byzanz“	21-31
			Rouen	„	„Kolozsvár“	21-31
			Rio de Janeiro, Santos	Trieszt, Fiume	„Stefánia“	21-31
			Glasgow	Fiume	„Báthori“	21-31
			New-York	„	„Ultonia“	31
			London, Hull	„	„Jago“	25/I-5/II
			Rotterdam	„	„Tibor“	25/I-5/II
			Antwerpen	„	„Duna“	25/II-5/II

A *-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.

Atrakodó szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztssa.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALT OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: „Lederer Sándor“ január 2-án, „Kassa“ 9-én, „Zrinyi“ 16-án, „Andrássy“ 23-én, „Mátyás király“ 30-án.
Valenciából: „Anorássy“ január 4-én, „Mátyás Király“ 11-én, „Lederer Sándor“ 18-án, „Kassa“ 25-én.

FIUME—MARSEILLEI vonal.

Fiuméből: „Tisza“ január 4-én, „Rákóczy“ 11-én, „Árpád“ 18-án, „Szent László“ 25-én.
Marseilleből: „Árpád“ január 4-én, „Szent László“ 11-én, „Tisza“ 18-án, „Rákóczy“ 25-én.

FIUME—ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul „Adria“ január 5-én, „Szápáry“ 19-én.

Tangerből: indul „Szápáry“ január 2-án, „Adria“ 16-án, „Szápáry“ 30-án.